

ת"פ (חיפה) 49575-03-24 - מדינת ישראל נ' סייד דרוויש

בית משפט השלום בחיפה

ת"פ 49575-03-24 מדינת ישראל נ'
דרוויש(עציר)

לפני כבוד השופטת מריה פיקוס בוגדאנוב

בעניין: המאשימה מדינת ישראל

נגד

הנאשם סייד דרוויש (עציר)

גזר דין

הנאשם הורשע, על סמך הודאתו, בעובדות כתב אישום בביצוע עבירת סחיטה באיומים בניגוד לסעיף 248 רישא לחוק העונשין, תשל"ז - 1977 (להלן: "חוק העונשין").

עובדות כתב האישום בו הורשע הנאשם:

בהתאם לעובדות כתב האישום, י.ג. (להלן: "המתלונן") הינו בעלים של מלון דירות הממוקם בשד' מוריה בחיפה (להלן: "המלון").

בתקופה הרלוונטית לכתב האישום, איכלס המלון דיירים מפונים מצפון הארץ בעקבות מלחמת "חרבות ברזל".

בין הנאשם למתלונן אין היכרות מוקדמת.

במועד שאינו ידוע למאשימה, עובר לתאריך 13.3.24 גמלה בליבו של הנאשם החלטה לסחוט מהמתלונן סכומי כסף.

לשם כך, איתר הנאשם את פרטיו של המתלונן וביום 13.3.24 פנה אליו באיומים ותוך הטלת אימה בכדי להפחידו ולהניעו לשלם לו, כמפורט להלן:

א. בשעה 12:47 התקשר הנאשם למתלונן, שאל אותו אם הוא הבעלים של המלון, וביקש שיראה את ההודעות ששלח לו באפליקציית "הווטסאפ" (להלן: "הווטסאפ").

ב. בשעה 12:57 שלח הנאשם למתלונן הודעות ווטסאפ בהן ביקש ממנו לשלם לו דמי חסות בגובה 50,000 ₪ וזאת עד למחרת היום, שכן אם לא ישלם, איים הנאשם שיפגע במלון בכך שכתב: "אם לא תשלם יקרה משהו לא טוב", "אני יפוצץ לכה את המקום אם מחר

לא תשלם."

ג. המתלונן, מתוך חשש מפני הנאשם ועל מנת שייניח לו, השיב בכזב לנאשם כי הוא מתווכ דירות ולא הבעלים של המלון. בהמשך, שלח הנאשם 9 הודעות קוליות למתלונן בהן איים על המתלונן, בין היתר, באומרו: "אני אזיין את ראבק... גם אם אתה מתווכ דירות אתה גם צריך לשלם... עכשיו אני רוצה 20,000 ₪, וכל שבוע אתה צריך להביא לי 20,000 ₪ לא אכפת לי אם יש לך עבודה או לא, אתה צריך לשלם דמי חסות".

ד. בסמוך לאחר מכן, בשעה 20:35, הנאשם שלח הודעת ווטסאפ נוספת למתלונן בה איים עליו שאם לא יכין את הכסף עד מחר הוא ייקח ממנו את המלון.

בהמשך למתואר לעיל, המתלונן שב וטען בפני הנאשם כי הוא אינו הבעלים של המלון, וזאת כאמור, באמתלה ונוכח חששו מפני הנאשם, ואילו הנאשם השיב שזה בסדר וכי חשב אחרת.

טיעונים לעונש:

ב"כ המאשימה טען כי מדובר בעבירות שהן מכת מדינה, קלות לביצוע וקשות לגילוי ומניעה, והפנתה לעמדת בית המשפט העליון כי העונש המקסימום הקבוע לצד העבירה אינו בא לסמן רק את הגבול העליון של הענישה אלא את העמדה הערכית של המחוקק ביחס לחומרת העבירות.

ב"כ המאשימה ביקש לקבוע כי מתחם העונש ההולם בגין ביצוע העבירה נע בין 18 ל- 48 חודשי מאסר בפועל, לצד ענישה נלוות, והפנה לפסיקה ממנה ביקש ללמוד על מדיניות הענישה הנוהגת, הגם שבמקרים אליהם הפנה מדובר בנסיבות חמורות מהמקרה שבפניו.

באשר לעונשו של הנאשם, בתוך מתחם העונש ההולם, ביקש ב"כ המאשימה לקבוע את עונשו של הנאשם בשליש התחתון של המתחם לו עתר, וזאת נוכח הודאתו של הנאשם, העדר עבר פלילי לחובתו מחד וצורך בהרתעת הרבים, מאידך.

ב"כ הנאשם טען כי נסיבות ביצוע העבירה הן ברף נמוך, בשים לב כי הסחיטה בוצעה באמצעות הודעות בטלפון בלבד, וכי לא הועבר כל סכום בעקבות הסחיטה.

ב"כ הנאשם הפנה למספר פסקי דין, שם נקבעו מתחמים בין 6 ל- 14 חודשי מאסר וכן 8 - 16 חודשי מאסר, והוטל על הנאשמים שם מאסר בעבודות שירות.

על כן, ביקש ב"כ הנאשם לקבוע מתחם שמתחיל ב- 6 חודשי מאסר ולגזור את עונשו של הנאשם בתחתית המתחם.

בהקשר זה נטען, כי נסיבות חייו של הנאשם קשות, הוא היה בנתק תקופה ארוכה מבני משפחתו וסבל ממצוקה כספית קשה. עוד הדגיש ב"כ הנאשם כי הנאשם הודה בהזדמנות הראשונה, נטל אחריות על מעשיו, הביע חרטה וכי זהו מעצרו הראשון של הנאשם שאין לחובתו עבר פלילי כלל.

דברי הנאשם:

הנאשם אמר כי טעה והתנצל על מעשיו. עוד מסר הנאשם כי הוא רוצה להשתקם ולהיות אדם טוב.

דין והכרעה:

בית המשפט קובע את מתחם העונש ההולם בהתאם לעיקרון ההלימה, שביישומו על בית המשפט להתחשב בערך החברתי שנפגע מביצוע העבירה, במדיניות הענישה הנהוגה ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה (ע"פ 8641/12 מוחמד סעד נ' מ"י (5.8.13)).

הערך החברתי המוגן שנפגע מביצוע העבירה על ידי הנאשם, הינו שלווות נפשו של אדם וכן החירות לפעול ולקבל החלטות ללא חשש, כמו גם פגיעה בכבודו, בפרטיותו וקניינו.

באשר לחומרת עבירות הסחיטה באיומים, יפים דברי השופט א' א' לוי, בע"פ 6774/01 מדינת ישראל נ' אלעלווין (1.11.01).

"סחיטה באיומים היא למרבה הדאבה תופעה נפוצה, אך רק לעיתים רחוקות אוזר הקרבן אומץ כדי לפנות לרשויות החוק, הואיל והוא חושש שידם של הסחטנים עלולה להשיג אותו במוקדם או במאוחר, מבלי שאנשי החוק יוכלו להושיעו. לפיכך, כשסוף סוף מעז מתלונן לבקש את הגנת החוק, יש לראות בכך הזדמנות לא רק להעניש את העבריין המסויים אשר נמצא כי חטא, אלא גם להעביר מסר לציבור בכלל, ולאלה שחוטאים בעבירות מן הסוג הזה בפרט, כי עבריינים בתחום זה עלולים לשלם על מעשיהם בדרך של שלילת חירותם לתקופה ארוכה. ענישה מסוג זה מטרתה איפוא משולבת, לתת ביטוי למידת הכיעור שבעבירה זו ולשאת הנפש שהיא מעוררת בלב השומע, והיא נועדה גם כדי לעודד את הקורבנות לשבור את קשר-השתיקה, ולהביא את דברם בפני רשויות החוק כדי לשים קץ לסחיטה בהם נתונים".

עוד אפנה לע"פ 2048/18 פלוני נ' מדינת ישראל (14.11.18) שם נקבע:

"כבר נקבע לגבי עבירת הסחיטה באיומים כי היא מהווה עשיית דין עצמית הפוגעת ביסודות הסדר החברתי, כמו גם במרקם חייהם ובחירותם של הנסחטים במישור האישי והכלכלי (ראו: ע"פ 1637/13 גולן נ' מדינת ישראל, [פורסם בנבו] פסקה 15 (15.7.2014); ע"פ 5769/14 אלרואי נ' מדינת ישראל, [פורסם בנבו] פסקה 15 (20.9.2015); ע"פ 2200/16 סויטאת נ' מדינת ישראל, [פורסם בנבו] פסקה 8 (21.7.2016))."

כך גם בע"פ 18/20 זועבי נ' מדינת ישראל (20.8.2020) נקבע:

"עבירת הסחיטה באיומים היא עבירה מכוערת. יש בה כדי לערער את שלטון החוק ולהחליפו בשלטון הבריון. מדובר בכרסום הנורמות של החברה. עבירה זו קשה לאכיפה, שכן לא פעם המתלונן צריך לבחור ממי הוא חושש יותר - מהסוחט באיומים או מהתוצאות של הסחיטה. חברה מתוקנת אינה יכולה להשלים עם התנהגות כזו."

התכנון שקדם לביצוע העבירות - מדובר בעבירה שבוצעה לאחר תכנון, הגם שלא בתחכום מיוחד,

לאחר שהנאשם מצא פרטים אודות המתלונן והעסק שבבעלותו שהיה בגדר קורבן אקראי, אותו לא הכיר מקודם, ופנה אליו באיומים ודרש ממנו לקבל דמי חסות.

חלקו של הנאשם בביצוע העבירות - חלקו של הנאשם הוא בלעדי בביצוע העבירה והוא האחראי היחיד לה.

הסיבות שהביאו את הנאשם לביצוע העבירות - העבירה בוצעה מחמת בצע כסף ורווח כלכלי גרידא מבלי שהייתה לנאשם כל היכרות עם המתלונן או כל דרישה לגיטימית כלפיו לתשלום הכסף.

הנזק שנגרם למתלונן בעקבות ביצוע העבירה - אומנם לא נגרם נזק פיזי למתלונן והוא לא נענה לדרישת התשלום, אך אין ספק כי נגרמה לו טלטלה מאיומי הנאשם והוא אף נאלץ להציג את עצמו, באמתלה, כבעל מקצוע אחר על מנת שהנאשם יחדל מהסחיטה. ניתן רק לשער את הפחד והאימה שחווה המתלונן בשל מעשי הסחיטה של הנאשם.

מידת הפגיעה בערכים המוגנים - בהתחשב בתכנון, אופן ביצוע הסחיטה והנזק שנגרם אני קובעת כי מידת הפגיעה בערכים המוגנים היא ממשית.

מדיניות הענישה הנוהגת:

· בע"פ 3791/18 לוי נ' מדינת ישראל (2.10.18), אליו הפנתה ב"כ המאשימה, המערערים הורשעו לאחר הודאתם בעבירה של סחיטה באיומים, לפי סעיף 428 רישא וסעיף 29 לחוק העונשין. המתלונן וקרוב משפחתו ניהלו במשותף בית עסק אך בהמשך נחתם הסכם לפירוק השותפות. בשני מועדים שונים הגיע המערער 2 סמוך לבית העסק, ולאחר דין ודברים עם המתלונן בנוגע להתחשבויות כספיות בעסק, שאל אותו האם להזמין עבורו מכונת אמת או ש"זה ילך לכיוונים אחרים". בהמשך, פגשו המערערים את המתלונן במשרד סמוך לבית העסק, ובמסגרת פגישות אלה הבהיר המערער 1 למתלונן כי יש "לסיים את העניין", הציע לו להיבדק במכונת אמת, וציין כי במידה שמכונת האמת תגלה כי המתלונן משקר, יהיה עליו לשלם מיליון ש"ח. המערער 1 אף אמר כי המתלונן "יודע כיצד [המערער 1] פועל". זמן קצר לאחר התרחשות האירועים האמורים, הגיע המערער 2 לבית העסק ואמר למתלונן כי הדבר "הולך למקומות ש[המתלונן] לא יאהב". המתלונן שאל בתגובה האם המערערים מתכוונים להרגו, ומערער 2 השיב כי הם פועלים "בדרכים אחרות", תוך שהוא רומז לשימוש באמצעים פוגעניים ממשיים. בהמשך, חדל המתלונן להישמע לדרישות המערערים וכעבור חודשיים, הגיש תלונה במשטרה בגין מעשי הסחיטה המתוארים. בית המשפט המחוזי קבע כי **מתחם הענישה בעניינם של המערערים נע בין 18-48 חודשי מאסר בפועל**. על כל אחד מהמערערים הוטל עונש של 28 חודשי מאסר בפועל, מאסר על תנאי, פיצויים למתלונן בסך 25,000 ₪ וקנס בסך של 5,000 ₪. ערעור שהגישו המערערים לבית המשפט העליון נדחה.

· בעפ"ג (מחוזי חיפה) 49136-12-20 מדינת ישראל נ' אלמור (4.1.21) הורשע המשיב על יסוד הודאתו בריבוי מעשים של סחיטה באיומים. במשך כארבע שנים המשיב נפגש עם מתלוננים וקיבל מהם מאות אלפי שקלים עבור מוצר שטיבו לא פורט, אותו סיפק לבנם ג'.

כחודשיים לאחר מכן ג' עזב את הבית ומשלב זה המשיב יצר קשר עם המתלוננים במספר רב של הזדמנויות וטען כי ג' חייב חוב כספי לגורמים עבריינים ודרש באיומי פגיעה בגופם וברכושם את תשלום החוב. **בית משפט שלום קבע כי מתחם העונש ההולם נע בין 6 ובין 18 חודשי מאסר בפועל** וגזר עליו עונש של 6 חודשי מאסר בפועל, מאסר על תנאי ופיצוי. ערעור שהגישה המדינה על קולת העונש התקבל בבית המשפט המחוזי, אשר קבע **כי הרף התחתון של מתחם העונש ההולם היה אמור להיות גבוה מ-9 חודשים** וכי לא היה מקום להשית על המערער עונש ברף התחתון של המתחם. על כן בית המשפט המחוזי החמיר עם עונשו של המשיב כך שנגזרו עליו 12 חודשי מאסר בפועל ועוד יום אחד וכן הוחמרה הענישה המותנית.

· בת"פ (נצרת) 34639-06-20 **מדינת ישראל נ' נסים אבו שנדי** (12.7.21), שני נאשמים, הגיעו בצוותא לאתר בניה בקיבוץ מרחביה ודרשו מהמתלוננים לשלם להם כסף עבור שמירה על המקום. המתלוננים ביקשו מהנאשמים לעזוב את המקום, ובהמשך הנאשמים שבו למקום עם חפץ שנחזה להיות אקדח ועם לום ואיימו על המתלוננים כי הם עוד יסבלו. בית המשפט הרשיע את הנאשמים בעבירות של סחיטה באיומים והפרעה לשוטר במילוי תפקידו וקבע כי **מתחם העונש ההולם נע בין 10 ל-24 חודשי מאסר בפועל**. על נאשם 1 הוטל עונש של 12 חודשי מאסר בפועל וענישה נלווית ועל נאשם 2 הוטל עונש של 11 חודשי מאסר בפועל וענישה נלווית.

· בת"פ (חיפה) 17418-11-21 **מדינת ישראל נ' בריק** (15.3.22), הנאשם שהתקשר לקרוב משפחתו ואיים עליו באומרו: "תשמע, אם לא תביא לי 50,000 ₪ אשרוף אותך ואת האחים שלך והילדים שלך". בהמשך התקשר לבנו של קרוב המשפחה ואיים עליו באומרו כי ה-8,000 ₪ שאביו חייב לו, הפכו ל 50,000 ₪. למחרת היום שוב התקשר הנאשם לבני משפחתו מספר פעמים ושב והציב אולטימטום לתשלום. הנאשם הורשע בריבוי עבירות של סחיטה באיומים. בי המשפט **קבע כי מתחם העונש ההולם נע בין 10 ל-18 חודשי מאסר**. על הנאשם נגזר עונש של 11 חודשי מאסר בפועל לצד ענישה נלווית.

· בת"פ (מחוזי חיפה) 151-05-20 **מדינת ישראל נ' עבאס** (10.5.21) דובר בנאשמים שבמהלך מספר חודשים איימו על קבלנים וחברות בניה שלא לקחת חלק במכרזים שפורסמו, שכן הם "שמורים" לאחרים, תוך שנקבו בשמם של גורמים עברייניים. במסגרת הסחיטה, לצד שיחות טלפון מאיימות, הנאשמים אף הגיעו לסיוורים שנקבעו לקבלנים לפני מכרז ואיימו עליהם בעת הסיוור. ביחס לנאשם 1, שהורשע בשני אישומים, **נקבע מתחם שנע בין 14 ל-30 חודשי מאסר בפועל, בעוד שלנאשמים 2-3 נקבע מתחם שנע בין 9 ל-18 חודשי מאסר בפועל**. בית המשפט גזר את עונשם של הנאשמים בתחתית המתחם שנקבע לכל אחד מהם (על נאשם 1 הוטלו 14 חודשי מאסר בפועל ועל הנאשמים 2-3 הוטלו 9 חודשי מאסר בעבודות שירות).

· בעפ"ג 75846-01-24 **אסעד נ' מדינת ישראל** (18.4.24), אליו הפנה ב"כ הנאשם, הנאשם הורשע בשתי עבירות של סחיטה באיומים. הנאשם בצוותא חדא עם אחר, איים על המתלונן בפגיעה שלא כדין בגופו ובפגיעה בבני משפחתו, כדי להניע את המתלונן לשלם סך של

200,000 ₪. נקבע כי **מתחם העונש ההולם נע בין 9 ועד 24 חודשי מאסר בפועל. על הנאשם הוטלו 9 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות וענישה נלווית.** בית המשפט ציין בגזר הדין כי נוכח נסיבות ביצוע העבירות היה ראוי להטיל על הנאשם עונש מאסר בפועל, אך הוא נגזר לעבודות שירות בשל עמדתה העונשית של התביעה ונסיבות לקולא. ערעור שהגיש הנאשם התקבל כך שעל הנאשם הוטלו 6 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות כאשר יתר רכיבי גזר הדין נותרו על כנם. בערעור בית המשפט נימק את התערבותו בכך שלא ניתן משקל לעובדה כי המערער ריצה מעצר מאחורי סורג ובריח למשך 45 ימים, ובהמשך גם 9.5 חודשים במעצר באיזוק אלקטרוני, לא ניתן משקל הולם להמלצת שירות המבחן, לנסיבותיו האישיות החריגות ואף יוצאות הדופן של המערער ולגילו הצעיר ונוכח העובדה כי להבדיל מהשותף לביצוע העבירות, על המערער הוטל פיצוי אשר כבר הופקד בקופת בית המשפט.

· בת"פ 70643-03-23 **מדינת ישראל נ' חיג'אזי** (8.4.24), אליו הפנה ב"כ הנאשם, הנאשם הורשע בביצוע עבירה של סחיטה באיומים, בכך שאיים על אביו ודודו בפגיעה שלא כדון בגופם, רכושם ופרנסתם על מנת להפחידם ולהניעם לשלם לו מיליון ₪. נקבע כי **מתחם העונש ההולם נע בין 9 ל-24 חודשי מאסר בפועל.** על הנאשם נגזרו 9 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות וענישה נלווית, בשל עברו הנקי של הנאשם, גילו הצעיר והבעת החרטה. בתיק זה הוגש ערעור אשר טרם נדון (עפ"ג 52800-05-24).

· בת"פ 32505-08-21 **מדינת ישראל נ' סעיד** (2.11.21) הנאשם יצר קשר טלפוני עם אחד מבעלי מגרש רכבים בחיפה, הציג את עצמו בכזב בשם בדוי והציע לספק לעסק שירותי שמירה, תמורת תשלום חודשי. כשהמתלונן סרב, הנאשם יצר עמו קשר טלפוני פעם נוספת ואיים עליו באומרו כי המתלונן ושותפו לעסק לא יעבדו יותר בעיר הזאת. במועד נוסף הנאשם הציג עצמו בכזב בשם בדוי נוסף, טען כי הוא עובד עם משפחת חרירי וחזר על הדרישה שהמתלונן ישלם לו כספים עבור שירותי שמירה ודרש תשלום של 25,000 ₪, בהמשך הגדיל הדרישה ל- 200,000 ואיים שיצית למתלונן את העסק. **בית המשפט קבע כי מתחם העונש ההולם נע בין 9 ל-24 חודשי מאסר בפועל לצד ענישה נלווית.** על הנאשם, נעדר עבר פלילי הוטל עונש של 9 חודשי מאסר בפועל לצד ענישה נלווית.

לאחר ששקלתי את מכלול הנתונים המפורטים לעיל אני קובעת כי מתחם העונש ההולם נע בין 10 ל-24 חודשי מאסר בפועל לצד ענישה נלווית.

חריגה ממתחם העונש ההולם

בעניינו של הנאשם לא מצאתי כי קיימות נסיבות חריגות המצדיקות חריגה ממתחם העונש ההולם, אשר קבעתי לעיל, לא לחומרא ולא לקולא.

הנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה

לקולא שקלתי את העובדה כי הנאשם הודה בעובדות כתב האישום בהזדמנות הראשונה, במסגרת דיון מוקד, נטל אחריות על מעשיו והביע חרטה. לחובתו של הנאשם אין כל עבר פלילי, הוא צעיר בן 21

זוהי הפעם הראשונה שהוא מוצא את עצמו מאחורי סורג ובריח. הנאשם עצור עד תום ההליכים מזה תקופה, ומטבע הדברים תנאי מעצר קשים מאלה של מאסר.

הודאתו של הנאשם חסכה מזמנו השיפוטי של בית המשפט ומהצורך להעיד את המתלונן.

עוד נתתי דעתי לשיקולי הרתעת היחיד והרבים בגדרו של המתחם וזאת בשל קלות ביצוע העבירה ולנזקים שנגרמים לקורבנות בעקבות הסחיטה והקושי לאזור אומץ להתלונן.

לאחר ששקלתי את השיקולים המפורטים לעיל אני גוזרת על הנאשם את העונשים, כדלהלן:

א. מאסר בפועל למשך 11 חודשים, מיום מעצרו של הנאשם בתאריך 14.3.24.

ב. 6 חודשי מאסר על תנאי למשך 3 שנים מיום שחרורו של הנאשם, והתנאי הוא כי הנאשם לא יעבור בתקופת התנאי עבירה לפי סעיף 428 או 427 לחוק העונשין, ויורשע בגינה.

ג. פיצוי כספי למתלונן בסך 5,000 ₪. הפיצוי ישולם תוך 90 יום מהיום.

הפיצוי ישולם לחשבון המרכז לגביית קנסות, אגרות והוצאות ברשות האכיפה והגבייה,

ניתן לשלם את הפיצוי באחת הדרכים הבאות:

בכרטיס אשראי - באתר המקוון של רשות האכיפה והגבייה, www.eca.gov.il

במזומן בכל סניף של בנק הדואר - בהצגת תעודת זהות בלבד (אין צורך בשוברי תשלום).

זכות ערעור תוך 45 יום לבית המשפט המחוזי.

ניתן היום, ד' תמוז תשפ"ד, 10 יולי 2024, במעמד הצדדים.